

Památník národního písemnictví zve na výstavu

Lustig: Svědek rozvratu lidskosti

zaměřenou na vztah literatury a filmu

Tisková zpráva / Praha

Památník národního písemnictví a Nadační fond Arnošta Lustiga zvou na vernisáž výstavy *Lustig: Svědek rozvratu lidskosti* připravené k 100. výročí od narození světově významného spisovatele, novináře, scénáristy a svědka holocaustu Arnošta Lustiga.

Klíčovým tématem bude otázka literárního díla jako svědectví nacistické genocidy. Výstava vzniká ve spolupráci s Nadačním fondem Arnošta Lustiga, který k jubileu pořádá Festivál100. Vernisáž se uskuteční v úterý 5. května 2026 v 18.00 hodin v Muzeu literatury (Pelléova 44/22, Praha 6 – Bubeneč). Výstava bude veřejnosti přístupná od 6. 5. do 19. 7. 2026, a doplní ji bohatý doprovodný program zahrnující autorská čtení, projekce snímků a edukační workshopy. Zároveň dojde k otevření Fondu a archivu Arnošta Lustiga.

Výstava *Lustig: Svědek rozvratu lidskosti* vznikla k příležitosti 100. let od narození Arnošta Lustiga (1926–2011). Arnošt Lustig se svým literárním a filmovým dílem stal vlivným spolutvůrcem české kolektivní paměti na děsivé události nacistické genocidy. Jeho významná literární díla jako *Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou*, *Démanty noci*, *Krásné zelené oči* a další novely či povídky patří bezesporu nejen do dějin moderní české literatury do níž podle literárního kritika Josefa Vohryzka vnesl „*víc bezprostřednosti, víc primární pravdy a víc elementárního lidství.*“ Mnohé z nich se staly předlohami pro filmy nové vlny šedesátých let, v pozůstalosti autor ponechal dalších osm filmových scénářů.

Autenticita Lustigova díla pramení z jeho osobní zkušenosti s vězněním v ghettu Terezín, vyhlazovacím táboře Osvětim, koncentračním táboře Buchenwald u Meuselwitz, útěku z transportu smrti nebo účasti na Pražském povstání. Navzdory traumatickým zkušenostem dokázal autor takřka zázrakem, ale určitě štěstím a odolností přežít, aby se následně stal novinářem a spisovatelem. Své dílo věnoval „*obětem židovské tragédie. Všem, kteří dovedou říci ne. Těm, co dovedou rozlišovat mezi dobrem a zlem. Těm, co se dokáží rozhodnout. Pro koho slovo demokracie představuje nápravu chyb, životní styl.*“ **dodává Eva Lustigová.**

Lustig se po emigraci v roce 1968 stal v zahraničí respektovaným autorem a univerzitním pedagogem. Ve vlasti byl přitom autorem zakázaným. Lustigovo literární i filmové dílo významně ovlivnilo nejen kulturu nejen v Československu, ale i zahraničí. Jeho dílo bylo přeloženo do desítek jazyků a čítá více než dvacet románů a novel, tucet povídkových souborů, a řadu knih literatury faktu, esejů a filozofických úvah.

„Výstava sleduje výraznou biografickou linii a zároveň se detailně věnuje autorovu dílu. Chronologicky představuje klíčové milníky Lustigova života a soustředí se na události a osobní prožitky, které zásadně formovaly jeho literární tvorbu i motivace k psaní. Výstavu lze chápat jako paměťový monument zachycující několik desetiletí bohatého společenského života, i jako připomínku hrůz druhé světové války,“ **přibližuje koncept výstavy její autor Bohumil Melichar.**

Výstava přímo konfrontuje návštěvníky s tím, jak Lustig a další tvůrci, kteří na jeho dílo navazovali, proměňovali jeho životní příběh v „*stroj na vzpomínání*“. Návštěvníci mohou sledovat proces vzniku autobiografického svědectví a inspirace vyplývající z osobního prožitku historických událostí až do chvíle jejich literárního a filmového zpracování. Kurátorský výběr pracuje rovněž s čtenářským a diváckým vnímáním Lustigova díla. Postupně je mapováno, co Lustigova tvorba znamenala jak pro něj samotného jako autora, tak pro publikum v různých dekáдах – od 60. let 20. století až dodnes.

„Vzhledem k tomu, že Arnošt Lustig byl třikrát nominován na Nobelovu cenu za literaturu a zanechal po sobě dílo, které je svou naléhavostí aktuální i dnes, tady a teď, založili jsme s bratrem před necelými šesti lety Nadační fond Arnošta Lustiga. Otec by si přál spravedlivější svět, v němž by se všem členům naší rodiny dobře žilo. Velmi si cením práce Památníku národního písemnictví a toho, že tato inovativní putovní výstava s filozofickým přesahem vzniká právě zde a vytváří prostor k zamyšlení o smyslu literatury a paměti nejen pro Českou republiku,“ **podotýká Eva Lustigová.**

Ředitel Památníku národního písemnictví Michal Stehlík shrnul misi celé výstavy následovně: *„Nemáme mnoho takových osobností, které přesahovali český prostor, a zároveň dokázali hovořit o obecných otázkách lidství, doslova přitom svědčit o hranicích lidskosti. Navíc, žijeme v době, kdy se množství ze zdánlivě historických témat projevuje v aktuální době jako žité výzvy. A to je otázka na každého z nás.“*

Památník národního písemnictví
Muzeum literatury
Museum of Czech Literature

100. výročí narození Arnošta Lustiga bylo oficiálně schváleno na 43. generální konferenci UNESCO v Samarkandu mezi **významná výročí, s nimiž bude UNESCO spojeno v období 2026–2027** (viz [dokument 43 C/15](#)).

Na oslavu autora jubilea vychází napříč nakladatelstvími jubilejní edice 41 knih. Slavnostně ji Nadační fond Arnošta Lustiga představí na veletrhu Svět knihy (14.–17. 5. 2026). Čtenáři se mohou těšit na debaty o aktuálnosti Lustigova humanismu nebo čtení z jubilejní edice v podání výrazných osobností české kulturní scény. Představí se také kniha dosud nevydaných literárních reportáží *Tři z Jeruzaléma*, která přináší vhled do Lustigovy rané tvorby z konce 2. světové války.

Lustig: Svědek rozvratu lidskosti

vernisáž

úterý 5. května 2026, 18.00 h

výstava

6 5.–19. 7. 2026

Pořádá: **Památník národního písemnictví / Muzeum literatury**
ve spolupráci s Nadačním fondem Arnošta Lustiga a programem FestivAL100.

Fotomateriál [ZDE](#)

Událost na FB

IG @muzeumliteratury



Muzeum literatury

Pelléova 44/22, Praha 6 – Bubeneč

úterý–neděle 10–18 hodin

Kontakt pro média

MgA. Jan Kieweg, 607 708 190, kieweg@pamatnik-np.cz

